

Ärende 11

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-12-21
Utbildningskontoret

Utbildningsnämnden
Kommundelsnämnderna

Återremiss gällande motion av Kristdemokraternas fullmäktige-grupp "Mobbning i skolan"

Dnr: UN 16/100

Sammanfattning av ärendet

Kristdemokraternas fullmäktige-grupp har, den 3 oktober 2016, väckt en motion till kommunfullmäktige. Förslaget är att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och berörda nämnder i uppdrag att verka för att:

- underlätta för fler vuxna i skolan
- införa en elevhälsogaranti
- inrätta ett barnrättsombud eller en barnombudsman
- kräva att skolorna i Södertälje redovisar årligen hur de arbetar för att förankra skolans värdegrund och motverka mobbning

I samband med nämndmötet 8/12 2016 ansåg Kristdemokraternas fullmäktige-grupp att tjänsteskrivelsen från 2016-10-14 var ofullständig och otillräcklig och har därför yrkat på återremiss gällande följande punkter:

- en årlig plan som ska upprättas av huvudman avseende åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och som barn och elever ska engageras i att formulera
- inrättandet av en barnrättsombudsman

Beslutsunderlag

Återremiss utifrån motion av Kristdemokraternas fullmäktige-grupp "Mobbning i skolan"

Utbildningskontorets tjänsteskrivelse, daterad 2016-12-21

Ärendet

Skolverkets Allmänna råd gällande arbete mot diskriminering och kränkande behandling (klickbar länk: [Allmänna råd](#)) handlar om hur huvudmän, rektorer, förskolechefer och övrig personal bör arbeta för att metodiskt främja likabehandling samt för att förebygga och åtgärda trakasserier och kränkande behandling. Allmänna råden handlar även om hur de bör arbeta för

att leva upp till förbudet mot diskriminering och kränkande behandling. Under avsnitt 7 i de allmänna råden finns beskrivet hur planen mot diskriminering och kränkande behandling ska utformas med utgångspunkt i 3 kap 16 § i diskrimineringslagen, 6 kap 8 § i skollagen samt 4 kap 8 § i skollagen. Planerna bör med utgångspunkt i lagtexten därför innehålla följande delar:

1. konkreta mål som utgår från slutsatserna av kartläggningarna och beskrivningar av de insatser som ska genomföras under året för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
2. en ansvarsfördelning för utförandet av de främjande och förebyggande insatserna,
3. en beskrivning av hur insatserna för att främja likabehandling och de förebyggande insatserna mot trakasserier och kränkande behandling ska följas upp och utvärderas,
4. rutiner för hur barn, elever och deras vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,
5. rutiner för hur personalens respektive förskolechefens och rektorns anmälningsskyldighet ska fullgöras,
6. rutiner för hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska utredas, åtgärdas och dokumenteras, samt
7. en beskrivning av hur barn och elever ska medverka och har medverkat i det främjande förebyggande arbetet.

Årlig plan

För att stödja förskolor och skolor i likabehandlingsarbetet har utbildningskontoret tagit fram rutiner och vägledning vid kränkande behandling samt hur anmälan ska göras till huvudman. Allt material finns tillgängligt på Lärplattformen. All personal har även tillgång till en digital verktygslåda med material kring det strategiska arbetet, akuta åtgärder, kartläggning samt förebyggande och främjande arbete. Som nämnts i tidigare tjänsteskrivelse finns tjänstemän inom utbildningskontoret som arbetar med dessa frågor dels som skolutvecklare inom likabehandlingsfrågor och dels som skolexpert med huvudansvar för klagomål och inspektionsärenden. Skolutvecklaren har i uppdrag att gå igenom samtliga skolors likabehandlingsplaner varje år för att återkoppla kring innehåll och säkerställa att planerna uppfyller kraven utifrån styrdokumentet. Vägledande för detta arbete är de allmänna råden och därmed de 7 punkter som uppges ovan.

I den granskning Skolinspektionen nyligen genomförde riktas inte någon kritik mot huvudmannens strukturer för likabehandlingsarbetet, där årlig uppföljning av likabehandlingsplanerna ingår.

Mot bakgrund av detta anser utbildningskontoret att huvudmannen redan uppfyller kraven gällande den årliga plan som ska upprättas på skolorna.

Barnrättsombud

På varje skola finns ett likabehandlingsteam där ofta kurator ingår och som arbetar med det förebyggande och främjande likabehandlingsarbetet. Det finns också en tydlig struktur på skolorna med utgångspunkt i likabehandlingsplanen avseende rutiner i samband med kränkningar. Om en förälder är missnöjd med skolans insats t.ex. gällande stöd i samband med

kränkande behandling kan föräldern vända sig med sitt klagomål till huvudmannen och den skolexpert som arbetar med dessa frågor. Skolexperten har då i uppdrag att utreda klagomålen och återkoppla till förälder. Skulle föräldern anse att denne inte är nöjd med huvudmannens vidtagna åtgärder finns alltid möjligheten att anmäla ärendet till Skolinspektionen som gör en utredning utifrån anmälan.

I skollagen 2 kap 8§ framgår huvudmannens ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, vilket även innefattar åtgärder vid kränkande behandling (6 kap). I detta sammanhang är det viktigt att poängtera betydelsen av styrning i linjen för att inte skapa en otydlighet kopplat till ansvar och befogenhet. Detta för att huvudmannen ska kunna ta ansvar för utbildningen och säkerställa en god kvalitet.

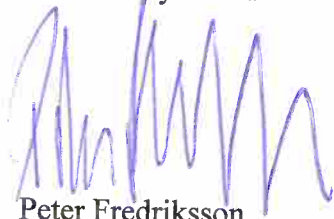
När det gäller inrättandet av barnrättsombud gör utbildningskontoret bedömningen att de rutiner som finns gällande stöd till elever och föräldrar i samband med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är tillräckliga. Utbildningskontoret bedömer även att det finns en risk att inrättandet av ett barnrättsombud kan skapa en otydlighet utifrån styrning i linjen, vilket kan få negativa konsekvenser för ansvarstagandet i samband med vidtagandet av åtgärder vid kränkande behandling.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Inrättandet av ett barnrättsombud medför ökade kostnader i form av ekonomisk ersättning för utfört uppdrag.

Kontorets förslag till nämnderna:

Nämnderna antar kontorets tjänsteskrivelse daterad 2016-12-21 som sitt eget och överlämnar till kommunstyrelsen.

Peter Fredriksson

Utbildningsdirektör

Handläggare: Tina Hammarström

Skolexpert

Telefon (direkt): 08-523 017 767

E-post: tina.hammarstrom@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-10-14
Utbildningskontoret

Utbildningsnämnden
Kommundelsnämnderna

Svar på motion av Kristdemokraternas fullmäktigegrupp "Mobbning i skolan"

Dnr: UN 16/100

Sammanfattning av ärendet

Kristdemokraternas fullmäktigegrupp har, den 3 oktober 2016, väckt en motion till kommunfullmäktige. Förslaget är att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och berörda nämnder i uppdrag att verka för att:

- underlätta för fler vuxna i skolan
- införa en elevhälsogaranti
- inrätta ett barnrättsombud eller en barnombudsman
- kräva att skolorna i Södertälje redovisar årligen hur de arbetar för att förankra skolans värdegrund och motverka mobbning

Utbildningskontorets uppdrag är att utifrån skollag och författningar bedriva undervisning för barn och elever. Utifrån kapitel 2.1 Normer och värden i Läroplanen för grundskolan (Lgr11) framgår att skolans mål är att varje elev:

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Utbildningskontoret vill verkligen understryka och bekräfta vikten av att skolan aktivt motverkar all form av kränkande behandling, att detta arbete genomsyrar verksamheten samt att värdegrundsarbetet är väl förankrat bland elever, personal och föräldrar. För att stödja skolorna i detta arbete har utbildningskontoret tagit fram rutiner och riktlinjer för det förebyggande och främjande arbetet kring likabehandling, som all personal har tillgång till. Utbildningskontoret

har tillsatt tjänstemän som arbetar med dessa frågor både i en roll som skolutvecklare inom likabehandlingsfrågor samt en skolexpert som har huvudansvar för klagomål och inspektionsärenden. Deras uppdrag innefattar bland annat att stödja skolorna i deras förebyggande och främjande arbete för att säkerställa att alla elever får den hjälp och det stöd de behöver och har rätt till i skolan. Utbildningskontoret har också, sedan tidigare, utarbetat riktlinjer för en trygg skolmiljö med studiero. Riktlinjerna tydliggör ansvar på olika nivåer, vilka rättigheter elev och vårdnadshavare har och vilka förväntningar som finns på dem. I riktlinjerna finns även beskrivet vilka befogenheter skolan har och vilka åtgärder de kan vidta för att säkerställa att arbetsmiljön för elev och personal är god. Utbildningskontoret har utvecklat en tydlig struktur för det systematiska kvalitetsarbetet där bland annat läroplanens övergripande mål samt likabehandlingsplanen följs upp årligen på kommunövergripande nivå och på enhetsnivå.

För att effektivt kunna stödja eleverna och skapa trygghet och arbetsro har grundskolan anställt elev- och ungdomscoacher. Dessa har lite olika uppdrag men huvudsyftet är att insatsen ska leda till att fler vuxna arbetar direkt med elever i frågor som handlar om elevers studiemotivation och frånvaro för att främja arbetsron på skolan.

I dagsläget finns ett brett samarbete med många olika organisationer och intresseföreningar för att öka måluppfyllelsen och som också bidrar till att det finns fler vuxna inom skolan. Samverkan finns både på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Vi har etablerade samarbeten med bland andra Tom Tit, Grafikens Hus, Torekällbergets friluftsmuseum, Berättarministeriet, Idrott Utan Gränser, El Sistema och Naturskolan. Skolorna samverkar även med andra professionella kulturaktörer via Skapande skola medel från Kulturrådet. Förutom detta finns det också flera samarbetsprojekt med andra intresseföreningar och organisationer på enhetsnivå under kortare eller längre perioder. T.ex. har Rosenborgskolan ett nära samarbete genom sin idrottsprofil med ett flertal idrottsföreningar i Södertälje kommun.

Elevhälsoteamen arbetar nära arbetslagen utifrån extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns tillgång till elevhälsoteam på samtliga skolor. Teamen ser lite olika ut från skola till skola men generellt kan man säga att det finns olika kompetenser inom teamet såsom kurator, skolsköterska, skolledare, studie- och yrkesvägledare som elev och vårdnadshavare kan få kontakt med inom ett dygn. Skolorna kan också få stöd i detta arbete från Resurscentrum via forum för tidiga insatser, riktade insatser med kompetenser såsom specialpedagoger, skolpsykologer m.fl.

Mot bakgrund av detta bedömer utbildningskontoret att det systematiska kvalitetsarbete som bedrivs på huvudmannanivå och på skolorna när det gäller att främja likabehandling och att förebygga diskriminering och trakasserier ligger i linje med den motion Kristdemokraternas fullmäktige-grupp väckt och att det därför inte behövs ett särskilt uppdrag till huvudmannen gällande fler vuxna, elevhälsogaranti, barnombudsman samt årlig redovisning.

Beslutsunderlag

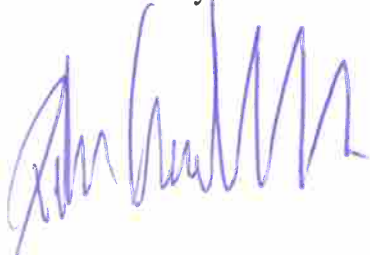
Motion av Kristdemokraternas fullmäktige-grupp ”Mobbning i skolan”

Utbildningskontorets tjänsteskrivelse, daterad 2016-10-14

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kontorets förslag till nämnderna:

Nämnderna antar kontorets tjänsteskrivelse daterad 2016-10-14 som sitt eget och överlämnar till kommunstyrelsen.

Peter Fredriksson

Utbildningsdirektör

Handläggare: Tina Hammarström

Skolexpert

Telefon (direkt): 08-523 017 767

E-post: tina.hammarstrom@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

REMISS

SÖDERTÄLJE KOMMUN	
Utbildningskontoret	
Ink	2016 -10- 18
Dnr	Rnr
16/100	

161017

KS

Diarienummer

16/336

Till

Utbildningsnämnden

Från

David Winerdal (KD)

För yttrande senast

20 januari 2017

Innehåll

**Motion av David Winerdal (KD)
”Mobbning i skolan”**

Kommentar

Motion väckt vid kommunfullmäktige 3/10 -16, remitteras till utbildningsnämnden och kommunalnämnderna för **sva**r **senast 20 januari 2017**.

På uppdrag av kommunstyrelsens ordförande

MOTION 2015-10-03

Mobbning i skolan

Det mänskliga lidandet till följd av mobbning är stort och sätter spår för all framtid. Mobbning i unga år riskerar att påverka såväl den fysiska som den psykiska hälsan. För beslutsfattare är det dock många gånger lättare att åtgärda saker som kan mätas, där det finns ett underlag som beskriver vilka kostnader som är förenade med de problem som finns. Organisationen Friends har nyligen publicerat en rapport som visar att ett år av mobbning (på den nivån som mobbning förekommer idag) kan komma att kosta samhället 17,5 miljarder, utslaget över de kommande 30 åren. Mobbning kan till exempel leda till att man inte får jobb, att man hoppar av gymnasieskolan eller att man behöver hjälp med psykisk ohälsa i framtiden.

Enligt skollagen råder nolltolerans mot kränkningar i förskola och skola. Vuxna inom förskola och skola är skyldiga att förebygga, utreda och motverka all form av kränkande behandling av barn och elever.

För oss kristdemokrater har det alltid varit viktigt att skolans värdegrund lyfts upp i skolans arbete och det är viktigt att den är väl förankrad bland elever, lärare och föräldrar.

Utifrån ovanstående föreslår Kristdemokraterna:

Kommunfullmäktige beslutar att ge förvaltningen i uppdrag –

- Att underlätta för fler vuxna i skolan – exempelvis genom samarbete med det civila samhällets ideella organisationer.
- Att införa en elevhälsogaranti som ger en elev rätt att inom ett dygn få kontakt med elevhälsovården.
- Att inrätta ett barnrättsombud/barnombudsman som ska arbeta för att stötta elever och föräldrar som inte får den hjälp och stöd i skolan som de har rätt till, exempelvis vid mobbing eller särskilt stöd.
- Att kräva att skolorna i Södertälje i sin årliga kvalitetsredovisning redovisar hur de arbetar för att förankra skolans värdegrund och motverka mobbning.

För Kristdemokraterna i Södertälje,

David Winerdal, gruppleddare (KD)